

פרק בשלישה פרקים

מתניתין:

ואלו הן אותן ארבע פעמים ביום שהכהנים נושאים את כפיהן:

א. בתפילת שחרית,

ב. בתפילת מוסף,

ג. בתפילת מנחה,

ד. ובתפילת נעילת שערים] היינו התפילה הרביעית שאנו מתפללין ביום הכפורים לפנות ערב⁽¹⁵²⁰⁾. ונוהגין היו להתפלל תפילת נעילה גם בתעניות⁽¹⁵²¹⁾.

ברוב ימות השנה, כהנים נושאים את כפיהם⁽¹⁵¹⁹⁾ פעם אחת ביום. בתפילת שחרית.

בימים שיש בהם תפילת מוסף, הכהנים נושאים כפיהם פעמיים: בתפילת שחרית ובתפילת מוסף.

ואולם, בשלישה פרקים [זמנים] בשנה, הכהנים נושאים את כפיהן ארבע פעמים ביום.

טועים בשני דברים. שמתפללים אותה שלא בזמנה, ושנושאים כפיהם בלילה. ומכל מקום אין להקדים אותה קודם תחלת השקיעה, בעוד שהשמש בעולם, כי אין זה זמן נעילת שערי שמים. עוד כתב, שתפילת נעילה פוטרת תפילת ערבית, כי מתפללין אותה בזמן הראוי אף לתפילת ערבית. עיין שם.

ועיין עוד בגבורת ארי שהאריך בזה, ודן אף בנדון אם כהנים נושאים כפיהם בלילה.

1521. אין הכוונה לתעניות הקבועות שאנו נוהגים, ד' תעניות ותשעה באב [מלבד יום הכפורים שיש בו נעילה], שהרי הגמרא במסכת פסחים [נד ב] אומרת: תשעה באב אינו כתענית ציבור, ומסקנת הגמרא שהיינו לענין שאין בו נעילה וכ"ד ברכות. אלא הכוונה לתעניות ציבור, כגון תענית גשמים.

וכתב הריטב"א, שנראה שאף בג' תעניות הראשונות, למרות שאין אסורין אלא באכילה ושתיה, יש בהן תפילת נעילה. ועיין שם שדן לענין תענית ציבור שבחור"ל, אם מתפללים תפילת נעילה.

1519. מצות עשה מן התורה, שהכהנים יברכו את העם, כפי שנאמר [במדבר ו]: "וידבר ה' אל משה לאמר, דבר אל אהרן ואל בניו לאמר, כה תברכו את בני ישראל". והברכה נקראת "נשיאת כפים", כי למדים מהפסוק "וישא אהרן את ידיו אל העם ויברכם", שהכהנים צריכים לישא ידיהם בשעה שמברכים את העם. בפרטי מצוה זו עיין בשולחן ערוך אורח חיים [סימנים קכ"ט — ל'].

1520. איתא בירושלמי, שנקראת תפילה זו בשם "תפילת נעילה", כי היא נאמרת בעת נעילת שערי שמים, בגמר תפילה. עוד הביא רש"י בשם ירושלמי, שהתפללו תפילה זו בעת נעילת שערי המקדש.

והר"ן כתב, שנעילת שערי מקדש היתה עם השקיעה, ואילו נעילת שערי השמים היתה עם חשיכה.

והריטב"א כתב, שמזה שהמשנה מחשיבה נעילה בין הפעמים שהכהנים נושאים כפיהם ביום, מוכח שזמנה הוא ביום, קודם בין השמשות. והמאחרים להתפלל נעילה לאחר מכן,